

שיחת השבוע

יש חדש

בית חב"ד פסגת זאב

ביום רביעי הבא, כ"ב באדר א', ייחנך בית חב"ד החדש בפסגת זאב צפון בירושלים, והוא ישמש מגדלור הפצת יהדות וחסידות בכל השכונה. שליח הרבי במקום, הרב יצחק קורץ, אומר שהבניין המפואר נבנה בצורת בית מדרשו של הרבי מליובאוויטש, אולם חופה באבן ירושלמית. במעמד ישתתפו רבני העיר, רבני השכונה, ראש העיר ירושלים ואישי ציבור, וכמובן תושבי השכונה.

שבת עם חב"ד

ארגון פרדס, בימה לחכמה יהודית, מודיע כי נותרו מקומות אחרונים לשבת עם חב"ד במלון כינר גליל, בשבת פרשת צו, ט"ז באדר ב' (26.3.16). הרצאות מאת טובי המרצים, עונג שבת עם שולי רנד, ותכנית מיוחדת לילדים עם השחקן החסידי מיכאל וייגל. טל' 054-4501425.

ספר תורה בקבר דוד

רבני קבר דוד בירושלים יזמו כתיבת ספר תורה, בראשות גדולי ישראל מכל החוגים, והוא יונס א"ה במעמד חגיגי בליל ז' באדר ב' (16.3) לקבר דוד המלך. המארגנים יוזמים גם מעמד אחדות כלל עולמי של קריאת 'שמע ישראל', קטעי זוהר ותפילות לישועת ישראל, בחניון דוד המלך, בשעה 9 בערב בדיוק. להשתתפות וקניית אות: 1-800-4641100, ומחול: 06-9606169-3-972.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
5:25	6:00	6:03	5:28
6:26	7:01	6:55	6:25

336 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

יוצא לאור על ידי: המרכז לעזרי שליחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000
טל' 972-72-2770100 • פקס' 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
מודעות: טל' 053-3166532, דוא"ל: m3166532@gmail.com
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות
נא לשמור על קדושת הגיליון

המאבק הנצחי בעבודה הזרה

הקב"ה הוא לבדו הקובע אם העסק יצלח, אם המעסיק ירצה בהעסקתך, אם הזרעים שזרעת יצמיחו יכול

הכרזה המבטאת את תמצית אמונתנו (צילום: ישראל ברדוגו)

את פרנסתו מן השמים - אינו נוהג כראוי. ועם זה, אין אלה אלא כלים לקבלת הברכה האלוהית, ומי שקובע אם הברכה תינתן הוא הקב"ה לבדו.

אדם נדרש ליצור מקור טבעי לפרנסה, אבל הפרנסה עצמה באה מאת הקב"ה. הוא הקובע אם העסק יצלח, אם המעסיק ירצה בהעסקתך, אם הזרעים שזרעת יצמיחו יכול. בלי ברכת ה' האדם יכול להתרוצץ יומם ולילה, להשקיע בכל המקומות הנכונים, ושום דבר אינו עולה בידו. כי יש אדון אחד ויחיד לעולם, והכול בידו.

תודה על הכול

לכן יהודי מודה לקב"ה גם על הדברים הפשוטים ביותר. כשהוא אוכל, הוא זוכר לברך את ה' לפני הארוחה ואחריה, כי "הוא נותן לחם לכל בשר". ואילו אם הזולת פגע בו, הוא יודע שבעומק הדברים הדבר נגזר עליו מלמעלה, ואותו אדם אינו אלא השליח לכך (אם כי ייתן את הדין על מעשיו). לכן אמרו חז"ל: "כל הכועס, כאילו עובד עבודה זרה" - כי הכול בא מאת הבורא ואין סיבה לכעוס על בני אדם.

זו הקריאה הגדולה שקרא עם ישראל בעקבות אליהו הנביא (כמסופר בהפטרת השבוע): "ה' הוא האלוקים! ה' הוא האלוקים!"

עמיים בכל יום (לפחות), בבוקר ובערב, מכריז יהודי את הקריאה המבטאת את תמצית אמונתנו - "שמע ישראל, ה' אלוהינו, ה' אחד". זו הבשורה הג' דולה שהביא העם היהודי לאנושות שהייתה שטופה באלילות, ושאמצה אט-אט את ההכרה בא' אחד.

מתברר שלא היה קל לבני האדם לזנוח את האלילות. פרשת השבוע מספרת כיצד זמן קצר אחרי מעמד הר סיני כשל עם ישראל והמיר את אלוהיו בעגל הזהב. לאורך התנ"ך אנו מוצאים שוב ושוב את ההיגרות אחרי האלילים.

מנגד, ההיסטוריה היהודית רוויה סיפורי מסירות נפש - יהודים בחרו למות ולא לעבוד עבודה זרה, אפילו למראית עין בלבד. זו אחת משלוש המצוות שעליהן נקבע 'ייהרג ולא יעבור'. כלומר, יהודי נדרש שלא לעבוד אלילים גם אם מאיימים עליו במוות.

לא עניין פרטי

לאמיתו של דבר, משמעות הכרזה 'שמע ישראל' אין פירושה שלילת פולחן אלילים בלבד. זו ההכרה שהקב"ה הוא לבדו מקור הכוח והשפע, ואין עוד שום גורם שיכול להיטיב או להרע לנו. הכול בא מאת הקב"ה, והוא הכתובת האחת והיחידה לבקשותינו ולתפילותינו.

עבודה זרה יכולה להתקיים גם בצורות דקות יותר. אדם יכול להאמין בבורא העולם, להתפלל אליו, ועם זה לחוש כי גורלו נקבע בידי גורמים ארציים. הוא עלול לחשוב כי אדם כלשהו הוא שיקבע אם יתקבל לעבודה או תהיה לו פרנסה. הוא יכול לדמות בנפשו כי עסקיו הם מקור כוחו ועוצמתו.

גם גישה זו יש בה משום 'עבודה זרה', ייחוס עוצמה לדבר מה זולת הבורא. אכן, הקב"ה מנהיג את העולם בדרך הטבע ומצווה את האדם ליצור כלי שבו יוכל השפע להתקבל. אדם היושב בביתו בחיבוק ידיים ומצפה כי הקב"ה ישלח לו

בעזרת איזה פסוק סופרים?

יותר לתקופת 'עקבתא דמשיחא', שבה שורר חושך כפול ומכופל וגוברים ייסורי הגלות, הרי כשמתאספים יהודים ורצונם לוודא שיש במקום מניין הראוי להשראת השכינה, הם מביעים קודם כול את משאלתם הגדולה – "הושיעה את עמך".

המשאלה המתפרצת

שינוי המנהג והמעבר לשימוש בפסוק "הושיעה את עמך" מבטא את הכמיהה הגדולה של עם ישראל לגאולה. כשאדם זקוק מאוד לדבר מה – רפואה, פרנסה, זיווג, ילדים וכדומה – הוא מנצל כל הזדמנות וכל שעת חסד כדי לבקש את המשאלה המפעמת בתוכו.

וכך עם ישראל בדורות האחרונים חש כמיהה עצומה לגאולה; וכאשר עשרה יהודים מתאספים ומתכוננים להשראת השכינה, הם מבקשים לנצל את הרגעים המיוחדים האלה ולבקש את בוא הגאולה, באמירת הפסוק "הושיעה את עמך!".

(תורת מנחם תשמ"ג, כרך ב, עמ' 1137)

אמרת השבוע

זיכוי אחרים

פעם אחת באו גבאי צדקה אל רבי יחזקאל לנדא, בעל 'נודע ביהודה', בעניין חיוני שבעבורו נדרש סכום נכבד. שאלם הרב מה הסכום הדרוש להם, והשיבו שהם זקוקים לארבע מאות רובלים.

מיד מנה הרב שלוש מאות ותשעים רובלים ונתן להם. תמהו הגבאים, למה חיסר עשרה רובלים אחרי שנתן כמעט את כל הסכום.

הבחין הרב בתמיהתם ואמר: "רצוני שעוד יהודים יזכו במצווה, כדי שלא להיות ממי שעליהם נאמר 'הרוצה שייתן ולא ייתנו אחרים, עינו צרה בשל אחרים'".

פתגם חסידי

"כאשר אדם מבקש לתת צדקה, מתייצב היצר כנגדו בכל כוחו, והאדם נדרש למאמץ עילאי כדי לנצחו. לכן הצדקה נחשבת כופר נפש" (רבי משה מקוברין)

די פסוק בתורה משה.

בספר הפרדס מובא שכאשר רוצים לוודא שיש במקום מניין יהודים, סופרים אותם על-ידי הפסוק "ואני ברוב חסדך אבוא ביתך, אשתחוה אל היכל קודשך ביראתך". ואולם בקיצור שולחן ערוך מובא ש"נוהגין למנותן באמירת הפסוק 'הושיעה את עמך, וברך את נחלתך, ורעם ונשאם עד העולם', שיש בו עשר תיבות".

הפסוק הטבעי

הדבר מעורר שאלה: הלא הפסוק "ואני ברוב חסדך אבוא ביתך" הוא המתאים ביותר לספירת יהודים לצורך מניין לתפילה, שהרי הוא מדבר על "אבוא ביתך", התאספות בבית הכנסת, "כי ביתי בית תפילה". המנהג להשתמש בפסוק הזה גם מובא בספר קדום, ומכאן שבדורות קדומים יותר נהגו כך. מדוע אפוא השתנה המנהג בדורות האחרונים והחלו להשתמש בפסוק "הושיעה את עמך"?

יש לומר שהדבר נובע מהגברת חשכת הגלות בדורות הללו. ככל שנכנסו עמוק

מחצית השקל, שנאספה מבני ישראל, שימשה אמצעי לספירתם, כדי להתגבר על האיסור למנות את בני ישראל במישרין. ההלכה קובעת: "אסור למנות את ישראל", והיא מציעה פתרונות חלופיים: "אלא מוציאים אצבעותיהם ומונים האצבעות".

כך היה ב'פיס' שהוגרל לעבודת בית המקדש: "הממונה אומר 'הצביעו', והן מוציאתן אצבעותיהן... ומונה על אצבעותיהן". ומסביר הרמב"ם: "למה מונה המניין... על האצבעות שהוציאו ולא היה מונה על האנשים עצמן? לפי שאסור למנות ישראל אלא על-ידי דבר אחר".

שינוי המנהג

הצורך בספירת יהודים מתעורר בחיי היום-יום גם כשמתארגן מניין לתפילה ולכל דבר שבקדושה. כדי לוודא שיש מניין מקובל להשתמש בפסוק בן עשר מילים, וכשיש במקום אדם לכל מילה בפסוק – הרי שיש כאן מניין. כאשר משתמשים בפסוק מהתורה לספירת יהודים יש בזה מעלה מיוחדת, כלשון הפסוק "אשר פוקד על-פי משה" – הספירה נעשית על-

מן המעיין

מחצית השקל | מאת הרב אליעזר ברוד, רב כרמי יוסף

נתינה של אש

"זה יתנו" (שמות ל"ג). מפרש רש"י: "הראה לו כמין מטבע של אש ואמר לו: כזה יתנו". משה רבנו תמה איך מטבע פשוט יכול להיות כופר נפש. הראה לו הקב"ה מטבע של אש ואמר: "כזה יתנו". אם הנתינה לא תהיה של מטבע סתם, אלא מתוך אש והתלהבות הבאה מהתעלות הנפש, אראז זה יהיה כופר נפש.

(רבי מנחם מנדל מקוצק)

מטבע כאש

כשם שהאש יכולה להניע ולחמם אך היא יכולה גם לשרוף להחריב, כך המטבע יכול לשמש לדברים טובים ונעלים, לצדקה ולמעשים טובים, והוא עלול גם להיות שורש כל תקלה.

(נועם אלימלך)

מחצית נשמה

'שקל' בגימטרייה 'נפש'. לכל יהודי ניתנה מן השמים 'מחצית השקל', מחצית נשמה, ומוטל עליו להעלות את המחצית האחרת בעבודת השם ובמעשים טובים, שתהיה שווה במדרגתה למחצית הראשונה.

(רבי חנוך מאלכסנדר)

נתינה כפוייה

הדין במחצית השקל הוא ש"כופין את מי שלא נתן עד שייתן" (רמב"ם). ללמדנו שגם כאשר

הדבר קשה לאדם לעשותו, והוא עושה זאת מתוך כפייה, גם נתינה כזו היא מטבע של אש, מאחר שהיא קשורה בעצם הנשמה.

(לקוטי שיחות)

לתת חומש

"העשיר לא ירבה" (שמות ל"ט). בטעמי המקרא המילים האלה הן 'מונח רביעי'. רמז למה שאמרו חז"ל (כתובות סו) "המכבזו אל יבזבו יותר מחומש", וארבעה חלקים יניח לעצמו. זה הרמז ב'מונח רביעי'.

(קרן העני)

מי משלים

"מחצית השקל" – מחצית דווקא. ללמדנו שיהודי כשהוא לעצמו אינו אלא "מחצית", חצי דבר. ומי משלימו? – הקב"ה ויהודי שני. כשאדם עוזר לזולת נעשים שניהם דבר שלם, ועל-ידי כך הוא זוכה לברכת ה' ביתר שאת ויתר עז.

(הרבי מליובאוויטש)

לתקן את האש

יצר הטוב עיקרו מוחין, שהוא יסוד המים, ואילו יצר הרע עיקרו מידות, שהן יסוד האש. 'מטבע של אש' רומז לנפש הבהמית, שעיקרה אש ורתיחה. התורה אומרת "זה יתנו", ובכך היא מורה לנו שאת הנפש הזו חייבים לברר ולתקן. זה עניין 'מחצית השקל', שאותו כל אחד ואחד צריך לתת לה'.

(ספר המאמרים תרפ"ה)

תשובה בסיפור

כשנסתיימה מלחמת העולם השנייה התבררה עוצמת החורבן שהיא המיטה על יהדות אירופה. ערים שבהן שקקו חיים יהודיים התרוקנו מיהודיהן. בתי עלמין חרבו. הניצולים המעטים ניסו לשקם את חייהם.

אחד הניצולים שעלה לארץ וקבע את מושבו בירושלים היה מוטרד מאוד מהסכנה האורבת לבית העלמין בליז'נסק, ובמיוחד לצינון של רבי אלימלך. בהיעדר עין יהודית, מי יודע מה יעוללו למקום הגויים המקומיים.

בהיותו איש עשייה ובעל מרץ החל לגבש תכנית להעלאת קברו של רבי אלימלך לארץ ישראל. הוא פנה אל עסקנים ואל בעלי השפעה, וביקש את עזרתם בהגשמת הרעיון.

הדבר נודע לאדמו"ר רבי איציק'ל מפשוורסק, שהיה אף הוא מצאצאי רבי אלימלך, והוא הביע התנגדות נחרצת לרעיון. הלך מיודענו אפוא אל האדמו"ר, שטח לפניו את העובדות ותיאר את הסכנות האורבות לצינון.

הרהר הצדיק רגעים מספר, ואז אמר שהוא מוכן להסיר את התנגדותו בתנאי ששלושה מגדולי החסידות יביעו את הסכמתם – ה'בית ישראל' מגור, הגאון מטשבין ורבי יואל מסאטמר.

תחילה נסע האיש לארה"ב והלך אל האדמו"ר מסאטמר. הוא המתין לתורו, ובהגיע זמנו ניגש אל הרבי ושטח את בקשתו. לפתע קרה דבר מוזר. עיניו של האדמו"ר נעצמו והוא החל לנמנם. האיש יצא מן החדר, נזהר שלא להקיץ את הרבי משנתו. אולם כאשר יצא מן החדר ונכנס הבא בתור, ניעור הרבי משנתו והמשיך בקבלת הקהל כאילו לא אירע דבר.

האיש ניסה להיכנס שנית, וגם הפעם נרדם הרבי למשמע הבקשה. הבין האיש כי הרבי מבקש להימנע מלשוחח עמו בעניין זה. אולם הוא עדיין דבק ברעיון העתקת הקבר. חזר לארץ והלך אל ביתו של הגאון מטשבין, רבי דב'בעריש וידנפלד.

למשמע ההצעה נחרד הגאון. "היעלה על הדעת לטלטל את הגוף הקדוש?", זעק בחרדה. "אומר לך רק את מה שכתוב בתורה: 'מי האיש הירא ורך הלבב, ילך וישבו לביתו'."

עכשיו תלה האיש את תקוותו בכתובת השלישית – מעונו של ה'בית ישראל' מגור. "שמע נא", אמר הרבי, לאחר ששמע את הדברים. "גש אל

הרב משה אדלר, רבו של 'שיכון הרבנים' כאן בירושלים. שמע את סיפורו ונהג על'פיו".

עשה האיש כהוראת ה'בית ישראל', הלך אל הרב אדלר, שגם הוא נמנה עם צאצאי ה'נועם אלימלך', וביקש לשמוע את הסיפור.

"סיפור!?", תמה הרב, "מכיר אני

סיפורים רבים על ה'נועם אלימלך', אולם אין בהם משהו שיכול לסייע לך בעניין זה". הוא אימץ את זיכרונו, ולא העלה בדעתו דבר. רגע קודם שנפרדו השניים, נותר הרב ממקומו.

"נזכרתי בסיפור שאירע בעת האחרונה, בימי המלחמה", אמר בשמחה. "מי יודע, אולי לזה התכוון הרבי". והרב סיפר:

לומדים גאולה

מאת מנחם ברוד

לחשוף את האש

פעמים רבות, כשיהודי עומד לקיים מצווה כלשהי, הוא חש שעשיית המצווה תהיה מלאכותית וחיצונית. לא תמיד יש בו היכולת לחוש שמחה והתעלות בקיום המצווה. הוא שואל את עצמו: מה הטעם בעשייה כפויה? אולי מוטב להמתין עד שיתעורר בו חשק לקיום המצווה, ואז היא תבוא מבפנים, מתוך ליבו ונפשו.

בדרך כלל מקובל לומר במצב כזה, שכל ההתחלות קשות. גם אם בהתחלה עדיין אין האדם חש את החוויה הרוחנית שבקיום המצווה, ואולי אף מרגיש מנוכר וזר, עליו לקיים אותה בכל'זאת, ועם הזמן ייפתחו מוחו וליבו להבין ולהרגיש. כמו'כן מזכירים את הכלל "אחרי המעשים נמשכים הלבבות", שהדרך לעורר את הלבבות עוברת דרך המעשים, ודווקא העשייה היא שתגרוור אחריה את הלב.

קשר בלתי-מעורר

באחת משיחותיו (לקוטי שיחות כרך טז, עמ' 390 ואילך) מסביר הרבי מליובאוויטש, כי זו הייתה תמיהתו של משה רבנו כאשר הקב"ה ציווהו את מצוות מחצית השקל. המדרש אומר שכאשר נצטווה על כך "שמע משה ונבהל ונרתע לאחוריו". מסביר הרבי, שתמיהתו נבעה מהיותה של המצווה בלתי-תלויה ברצונו של האדם, אלא הכול חייבים לקיימה, אפילו בכפייה – "כופין את מי שלא נתן עד שייתן, וכל מי שלא ייתן, ממשכנין אותו ולוקחין עבטו בעל כורחו, ואפילו כסותו" (רמב"ם הלכות שקלים פרק א, הלכה ט). משה תמה: איך ייתכן שנתינה כפויה כזאת תהיה "כופר נפשו" ותכפר על האדם?

את התשובה על כך נתן הקב"ה עלידי "מטבע של אש" שהוציא "מתחת כיסא כבודו": הוא הראה למשה, שאותו 'מטבע', שנלקח מהיהודי אפילו על-יכורחו ושלא ברצונו, הרי בשורשו ("מתחת כיסא הכבוד") הוא של 'אש' – הוא לוהט באש האהבה לה'. היהודי אולי אינו יודע זאת ואינו מרגיש זאת, ונדמה לו שהמצווה נעשית בכפייה ושלא לרצונו, אבל האמת היא שיש בנשמתו 'אש' של האבה וקשר עם הקב"ה. לכן ניתנת מחצית השקל מכפרת, כי היא חושפת את הקשר הבלתי-ניתן לערעור של יהודי עם הקב"ה.

הרצון האמיתי

מכאן אפשר ללמוד הוראה חשובה: לפעמים פוגשים יהודי ומשדלים אותו לקיים מצווה, כמו תפילין או קריאת שמע. יש השואלים מה הטעם לבקש מיהודי כזה שיניח עכשיו תפילין או יקרא קריאת שמע וכדומה, בשעה שאין הוא מזדהה עם המצווה, אינו מבין את עניינה ואין בו שום רצון לקיימה. מה התועלת 'להכריח' אותו לקיים את המצווה, כשהוא עושה זאת רק מפני שהוא אדם עדין וקשה לו לסרב, אבל למצווה עצמה אין שום משמעות בעיניו?

על זה באה ההוראה ממצוות מחצית השקל: כשיהודי מקיים מצווה, אפילו בדרך של כפייה, בלי שום תענוג ורצון, מגלה הקב"ה שלאמתו של דבר יש כאן "מטבע של אש". מאחורי ה'מטבע', מאחורי העשייה החיצונית הכפויה, נמצאת 'אש', הנובעת מעצם הנשמה, וממילא זה רצונו ותענוגו האמיתי של היהודי.

להפך, עלידי שמשפיעים על יהודי לקיים מצווה, אפילו בדרך של כפייה, מכיוון שבאמתות הדברים המצווה קשורה עם ה'אש' שבנשמה, היא תפעל בסופו של דבר שה'אש' הפנימית תבוא לידי גילוי, עד למעשה בפועל. על-ידי כך יתגלה שהרצון והתענוג האמיתיים של יהודי הם לעבוד את ה' עלידי התורה והמצוות, וסוף כל סוף הוא יקיים את המצווה בכל להט האש של הנשמה.

בעיר העתיקה בירושלים התגורר חסיד גור ישיש, ר' הירש'דוד שמו. בעבר אף לימד את ה'אמרי אמת' מגור, בהיותו ילד. אף שעבר את שנת המאה לחייו עדיין היה חד כתער ומלא שמחת חיים. כדי לסייע לו התגורר עמו נכדו החורג, בחור ושמו מאיר פיינשטיין.

יום אחד, בעיצומה של המלחמה, נכנס פיינשטיין לכולל שבו שהה ר' הירש'דוד, ובפיו ידיעה מרעישה: הוא קרא בעיתון שהגרמנים פלשו לליז'נסק, ורבים מיהודי המקום התקבצו ליד קברו של רבי אלימלך, לבקש רחמים.

הנאצים הבחינו בנהירה, וסברו שהיהודים מבקשים להטמין חפצים יקרי ערך בבית העלמין. הם פקדו עליהם לחפור בקבר, כדי לבדוק מה הסתירו שם. לא הועילו ההסברים והתחנונים. באין ברירה עשו היהודים כפי שנצטוו.

ואז נתגלה מחזה שהפיל אימה על הכול: גופו הקדוש של רבי אלימלך נתגלה בשלמותו, אף שנסתלק יותר ממאה וחמישים שנה קודם לכן. אפילו הנאצים הרשעים נבהלו, ומיהרו לכסות את הקבר ושוב לא נטפלו אליו.

סיפור זה עורר התרגשות בקרב תלמידי החכמים שבכולל. מישוה הזכיר את המובא בספרים שצדיקים אחרי פטירתם נישאים לארץ ישראל, ותהה כיצד נתגלה כי גופו הקדוש של רבי אלימלך שוכן באדמת פולין.

אחר הצהריים, כששב ר' הירש'דוד לכולל, הייתה נהרה שפוכה על פניו. הוא החל לשיר ולרקוד, ולפליאת חבריו סיפר: "בביתי נטלתי באקראי ספר, וזה היה 'אביר הרועים' על תולדות חייו של רבי אברהם מסוכצ'וב. הספר נפתח לי בדיוק במקום שבו סופר כי פעם אחת ישב ה'אבני נזר' עם תלמידיו בסעודת ל"ג בעומר, ואמר כי אף שיש צדיקים שגופם מועתק לאחר פטירתם לארץ ישראל, הרי גופו של רבי אלימלך מליז'נסק נותר בחוץ לארץ, וטעם הדברים שמור וכמוס ליודעי סוד בלבד".

הרב אדלר סיים לספר את סיפורו באוזני האיש, והלה אמר בהתרגשות: "עתה ברור לי למה שלח אותי ה'בית ישראל' אליכם. עתה ניתנה לי תשובה נחרצת כי עליי לגנוז את רעיונותיי להעתקת ה'ציון' לארץ ישראל".

(על-פי הספר 'את אשר חוויתי', מאת א' מרגלית. מוגש לרגל יום ההילולא של רבי אלימלך מליז'נסק בכ"א באדר)

החסידי שמגלה נשמות אבודות

איתור יהודים

כשבאים למקום תיירים לא־יהודים, הוא מנסה לאתר ביניהם יהודים. "יש המספרים שאינם יהודיים, ואין להם מושג שמשמעות הדבר שהם פשוט יהודים", מספר הרב ברנד. "כשאני מגלה שמולי עומד יהודי, אני מכניס אותו לאווירה באמצעות שמחה ולאחר מכן מניח לו תפילין וקורא איתו 'שמע ישראל'. נדיר שבאה קבוצת תיירים ואין בתוכה לפחות יהודי אחד".

איך מגיב תייר כשנודע לו פתאום שהוא יהודי? "כשיש אווירה חמה ופתוחה, הם מגיבים בשמחה. מעטים התחמקו. היו שביקשו לעבור ברית מילה עוד באותו יום, ויש מי שנכנסו ללמוד בישיבות, וכיום שוקדים על התורה". ואיך מגיב כומר המגלה שהוא יהודי? - "לפעמים הם לא יודעים איך להתמודד, אבל בסופו של דבר הקרח נשבר".

המחזה היה סוריאליסטי לחלוטין: כומר, לבוש בגדי כמורה, מניח תפילין, בפעם הראשונה בחייו, ולצידו חסיד מזוקן שמדריך אותו כיצד לומר 'שמע ישראל'. מסביב עומדת קבוצת נוצרים נבוכה, שבאה למקום עם הכומר שלה, זה שעכשיו מעוטר בתפילין.

זה קרה בעת האחרונה בקבר דוד המלך בירושלים. החסיד הוא הרב שרגא ברנד (42), תושב ירושלים, המקורב לחסידות ברסלב. כבר שנה וחצי הוא מעביר את יומו במתחם. "הצטרפתי תחילה לחסידים שאומרים תהילים במקום", הוא מספר. "ככל שנקפו הימים הבחנתי שיש ילדים ישראלים שמבקרים במקום ואינם יודעים לומר 'שמע ישראל'. התחלתי לומר עם הילדים 'שמע ישראל', לרקוד איתם ולספר להם סיפורים הקשורים לדוד המלך".

ריקוד נגד קשיחות

במרוצת הזמן התרחבה פעילותו גם לתיירים מן הארץ והעולם. הוא מניח עמם תפילין ואחרי קיום המצווה יוצא איתם בריקוד. "לפעמים באים לכאן יהודים הלוכשים חולצות עם כיתובים כמו 'דיי להשתמטות' והם רוקדים איתנו אחרי שהניחו תפילין. חיבוק חם ואוהב וריקוד חסידי סוחפים גם את הקשוחים שבהם", הוא אומר.

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

סולם הווידוי

שאלה: מהו סדר הווידוי על סוגי החטאים ובקשות המחילה שבו?

תשובה: הווידוי בתפילה הוא במקורו מצוות עשה מן התורה, שמשלימה את התשובה שעיקרה בלב. הסדר הוא שמתוודים - ביום כיפור, או במשך השנה (סמוך לפרשת התמיד בבוקר, או בקריאת שמע שעל המיטה) - תחילה על העבירות הקלות ואחרי־כך על החמורות.

בירושלמי הנוסח הוא: כפרה - 'לפשיעים', מחילה - 'לעוונות', וסליחה - 'לחטאים' (וכן העתיק בסידור 'עבודת ישראל' נוסח אשכנז). אבל הרמב"ם כתב: מחילה - 'לחטאים', כפרה - 'לעוונות', וסליחה - 'לפשיעים' (וכן מופיע בסידורי 'נוסח ספרד' של האשכנזים).

בשולחן ערוך של בעל התניא כתב (עלפי מנהג

שמחה ממיסה. הרב ברנד עם הכומר ועם קבוצת נערים

ברכות, ושאלתי בעברית: 'מה השם שלך?'. הוא מלמל בשקט: 'חיים'. פצחתי בשיר חסידי: 'חיים ושולם'. הוא עצר. ראיתי שהניגון תופס אותו, והמשכתי לשיר בכל כוחי: 'חיים חיים חיים, חיים ושולם'... הוא התרגש מאוד. שאלתי אם ירצה להניח תפילין. האיש אמר בקול רפה: 'מאז ברה־מצווה שלי לא הנחתי תפילין'. חזרנו למתחם הקבר, והוא הפשיל את שרוולו והניח".

הרב ברנד מזמין את הציבור להצטרף לפעילותו. "לפעמים אני כמעט מתעלף מרוב עבודה", הוא אומר, ועובר לקבוצת התיירים הבאה שבאה למתחם.

כמעט מתעלף

הרב ברנד פיתח שיטות מיוחדות לשבירת הקרח: "יום אחד ביקרו כאן שני צעירים. אמרתי 'וואלקס', ורק אחד מהם השיב לי. השני לא התייחס. אפילו לא הניד את ראשו לכיווני. אמרתי לעצמי: זה יכול להיות רק ישראלי... כשהוא יצא עם חברו מהמתחם, הרעפתי עליו

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים 'לציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

הרמ"א שכתב השל"ה, וכן הוא הנוסח במדרש (רבה), שיאמר לשון כפרה - 'לחטאים', מחילה - 'לעוונות', וסליחה - 'לפשיעים', כי החטא (שייטכן גם בשוגג) קל מעוון, ועוון (שהוא במזיד) קל מפשע (שעושים 'להכעיס'): והכפרה (=מחיקה לגמרי) גדולה מהמחילה, והמחילה (שבה נשאר קצת רושם החטא) גדולה מהסליחה (שרק דוחה את הדין). לכן החטא מתכפר, העוון נמחל והפשע נסלח.

אבל בסידורו כתב כנוסח האבודרהם, וכמופיע בסידורי הספרדים: "ותמחול לנו על כל חטאותינו, ותכפר לנו על כל עוונותינו, ותמחול ותסלח לנו על כל פשעינו", היינו כנוסח הרמב"ם, אלא שהוסיף לפשיעים גם מחילה.

מקורות: ראה יומא לוב. ירושלמי סוף יומא. ויקרא רבה גג. רמב"ם הל' עבודת יוה"כ פ"ד ה"א, ובנוסח הווידוי בסו"ס אהבה. אבודרהם עמי רפג. טושו"ע סי' תרו (ובשו"ע אדה"ז ס"ז) ותרכ"ט ס"ה (ושם ס"ג), ונו"כ. שו"ת נו"ב מהדו"ק סי' לג. שער הכוול פמ"ד פ"י ס"י.

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים

368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

סיפורים שתאהבו

הכרך השני של 'צדיקים למופת', מבחר מסיפורי 'שיחת השבוע'

70 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל העדות

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 352 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020